

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної комунікації

27-28 вересня 2018 року

Біла Церква
2018

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., професор, д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., професор, д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Борщовецька В.Д., доцент, канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Качан Л.М., доцент, канд. с.-г. наук, завідувача відділу аспірантури та докторантури, вчений секретар університету.

Царенко Т.М., доцент, канд. вет. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., доцент, канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., доцент, канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету.

Резнік В.Г., ст. викладач, координатор НТТМ на факультеті права та лінгвістики, напряму «Філологія».

Судика Н.В., відповідальний секретар, начальник редакційно-видавничого відділу.

Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту: Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації– Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 вересня. – Білоцерківський НАУ, 2018. – 46 с.

So, complex-compound sentences are the most frequent part in the arrangement of syntactic constructions in Jane Austen's prose. They are used mostly in a) descriptions of characters b) descriptions of scenery, c) in narration. Sentences of this type are a perfect environment for the usage – inside them - of various EM and SD: inversion, repetition, anaphoric repetition, emphatic construction. Any deviations from the original schemes – as it has been demonstrated by us - will inevitably lead to the distortions of the style of Jane Austen and the intonation of the original.

REFERENCES

1. Джейн Остин Гідність і гонор / Джейн Остин, переклад з англійського Т. Некряч – К.: Країна мрій, 2011 – 368с.
2. Джейн Остин Доводи розсудку / Джейн Остин, переклад з англійського Т. О. Шевченко – Харків: Фоліо, 2009. – 318с.
3. JaneAustenPrideandPrejudice / JaneAusten – СПб.: КАРО, 2010. – 480с.
4. JaneAustenPersuasion / JaneAusten – Електронний ресурс <http://litru.ru/>

УДК 811.11-112

ДЕМЧЕНКО Н.С., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «RAIN» В ФРАЗЕОЛОГІЧНОМУ ТА ПАРЕМІОЛОГІЧНОМУ ФОНДАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У даному дослідженні аналізується концепт «rain», найважливіша складова концепту «weather». У даній роботі концепт «rain» розглядається крізь призму фразеології та пареміології англійської мови. В результаті проведеного аналізу вдалося встановити, що в англійській мові міститься велика кількість фразеологізмів і паремій, що містять концепт «rain», що доводить його актуальність для носіїв англійської мови. Крім того, виявлені когнітивні риси, пов'язані з переважно негативним сприйняттям даного концепту.

Ключові слова: концепт «rain», мовна картина світу, фразеологія, пареміологія, ідіома.

В даний час погодні явища, зокрема концепт «rain», привертають увагу дослідників. Актуальність вивчення даного концепту очевидна, оскільки він є важливим елементом як англійської, так і української мовної картини світу і входить в число базових тем в комунікації носіїв цих мов. Як відомо, концептуальна інформація виражається в мові за допомогою слів, словосполучень, фразеологічних одиниць, речень і текстів. Лексика несе основне культурне навантаження, з неї складається мовна картина світу, яка визначає сприйняття реальності носіями мови.

Особливо це виражається в стійких виразах, фразеологізмах, пареміях, тобто в тому шарі мови, «в якому безпосередньо зосереджена народна мудрість». У даному дослідженні ми зосередимо увагу на репрезентації концепту «rain» у фразеології та пареміології англійської мови.

Фразеологія є національно специфічним шаром мови, стійким і відтвореним у мові, яка накопичує і зберігає систему цінностей, суспільну мораль, ставлення до людей, тобто культурну інформацію про соціум і світ. Фразеологічним одиницям притаманна така властивість, як ідіоматичність. Ідіома - це своєрідний готовий

засіб, в якому думка вже сформована, це «не тільки мовне, а й розумове кліше, стійка когнітивна схема об'єкта номінації, що володіє етнічною специфікою». Ідіоми не тільки описують світ, скільки інтерпретують його, висловлюють суб'єктивне і, найчастіше, емоційне ставлення мовця до світу. Таким чином, вивчення концептів через фразеологію є досить інформативним, оскільки в ній представлений національний пласт мови, що дозволяє виявити когнітивні особливості концепту, його конотації й інші ознаки.

В англійській мові є велика кількість ідіоматичних виразів, що використовуються для вербалізації сильного дощу. У них завжди присутній елемент образності, що дозволяє яскраво і наглядно відобразити характеристики дощу. Прикладом можуть слугувати такі фразеологізми— «it's bucketing», «it's bucketing down», «it's raining buckets», що означає «to rain very heavily, in large amounts» (лє як з відра, йде сильний дощ). Наприклад: «The rain was coming down in buckets». В даних випадках простежується метафоричний перенос, пов'язаний з образом великого відра з водою, що виливається на землю. У подібному сенсі вживається також образний вислів «the heavens opened» (почався сильний дощ). Наприклад: «Unfortunately, the heavens opened on final day, ending the good weather and causing disruptions».

У ході дослідження було виявлено негативну конотацію концепту «rain» у фразеологічних одиницях: «To rain on somebody's parade» - засмучувати, порушувати плани. «I'm sorry to rain on your parade, but you're not allowed to have alcohol on the premises». «(Come) rain or shine (come rain, come shine)» - при будь-якій погоді, в будь-якому випадку: «He goes jogging every morning, rain or shine». Даний фразеологізм побудований на принципі протилежностей, і якщо «shine» (світло, сонце) - це явно позитивний елемент, то в слові «rain» (дощ) негативна конотація. Фразеологічна одиниця «for a rainy day» («for a (future) time when money may be needed») має аналог «на чорний день», наприклад, «відкладати гроші на чорний день». «I'll put the rest in the bank for a rainy day». Таким чином, скрутний, важкий час, «чорний день» відповідає «дощовому дню» в англійській лінгвокультурі.

Фразеологізми, що містять позитивне сприйняття концепту «rain» в англійській мові, практично немає. Єдиний виявлений нами ідіоматичний вираз – «as right as rain», що має значення «be perfectly fit and well, in perfect health» (бути у відмінній формі і доброму здоров'ї). «Jane's been ill, but she's as right as rain now».

Прислів'я та приказки, «комунікативні фразеологізми», наглядно ілюструють спосіб життя, географічне положення, історію і традиції нації, об'єднані однією культурою. Вони являють собою «вислови, які виражають найбільш важливі для людей ідеї». Найважливішим елементом прислів'їв і приказок, є їх образність, що веде до їх активного використання в мові. Наступні паремії містять в собі негативну конотацію концепту «rain»: «Into each life some rain must fall» - в житті кожного бувають негаразди («Bad or unfortunate things will happen to everyone at some time»). «It never rains but it pours» (when it rains, it pours) - «біда не приходить одна» (When one thing goes wrong, everything starts to go wrong). Нейтральну

конотацію несе в собі вираз «small rain lays great dust» («a little rain lays down a great wind»), українським аналогом якого є вираз «малий та вдалий».

Прислів'я засновані не на чіткому науковому знанні, а на колективному досвіді народу, його спостереженнях за природою, які допомагають передбачати погоду і пристосовуватися до неї. Велика кількість прислів'їв збереглося і дійшло до наших днів. Даний факт свідчить про те, що погода дійсно є важливою частиною життя людей. Таким чином, досвід спостереження за погодою зафіксований в усній формі і передається з покоління в покоління. Прислів'я характеризуються наявністю рими, що дозволяє легше запам'ятовувати і відтворювати їх. Наведемо деякі з них: «When grass is dry at morning light, look for rain before the night» (Якщо вранці трава суха - ввечері буде дощ); «When the chairs squeak, it's of rain they speak» (Якщо стільці скриплять - це до дощу); «If birds fly low, then rain we shall know» (Птахи, які літають низько над землею, - до дощу); «Seagull, seagull, sit on the sand, it's a sign of rain when you are at hand» (Чайки, що сидять на землі, - до дощу); «Trout jump high, when a rain is nigh» (Якщо форель вистрибує з води - наближається дощ).

Таким чином, фразеологічний і пареміологічний фонди мови найбільш наглядно відображають національний образ світу і особливості світосприйняття його носіїв. Англійська мовна картина світу рясніє фразеологізмами і пареміями, що містять концепт «rain», що говорить про важливість і актуальність даного концепту. Окремо варто відзначити мовні одиниці, за допомогою яких здійснюється вербалізація сильного дощу. Аналіз фразеологізмів, прислів'їв і приказок дозволив виділити когнітивні риси, властиві концепту «rain» в англійській лінгвокультурі. Переважно дощ зображується як погані погодні умови, через які порушують чий-небудь плани; важкий період в житті, погана подія, до якої варто підготуватися заздалегідь. Таким чином, можна говорити про те, що негативне сприйняття даного концепту переважає в англійській мовній картині світу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гайдук Г. В. Концепт як базове поняття когнітивної лінгвістики [Електронний ресурс] / Гайдук Г. В. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/27_SSN_2012/Philologia/3_117439.doc.htm
2. Коцюба, З. Г. Паремії як об'єкт етнолінгвопсихологічного дослідження [Текст] / З. Г. Коцюба // Мовознавство: Науково-теор. журнал Ін-ту мовознавства ім.О.О.Потебні. – К.: Ін-т мовознавства ім.О.О.Потебні НАН України, Укр. мовно-інформаційний фонд НАН України, 2009. – 2. – С. 34-47
3. Англо-український фразеологічний словник / [авт.-уклад. К. Т. Баранцев]. – К. : Знання, 2005. – 1056 с.
4. Longman Dictionary of Contemporary English [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ldoceonline.com
5. Oxford Advanced Learner's Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>